

ئايا بەراستى ئىمە سىياسەت ئەكەين يان بەسىياسىيىكراوين؟

ئاسۇغەبدوللەتيف

ھىچ لايەنىك بەدەر نىيە لەو باھۆزى گۆرانكارىانەى كە ئەمرۇ ئەمريكاو بەرەى دژە تيرۆر دەستى داوۋەتى ۋەك پروسەيەكى بان گلۇباليلىزىمى سەربازى وداخلىبون بە فەزايەكى چۆنايەتى نوئى، پروسەى ھەلبۇزاردىنىش بۇخۇى بەشېكە لەو ستراتىجى گۆرانكارىيە، بەو پىيە نايىت ئىمە ۋەك گەلى كورد تەنھا فىزىكى و لە سەر ئاستى پراكتىكىكى مەرحەلى پروسەى خۇ گۆرىنەكە دەست پىيەكەين ئەوئەندەى ئەبىت ئەم گۆرانكارىيە بگوازىنەو بە تىۋرۇ گوتارو مامەلەى مەعريفەيەكى سىياسى، لىرەو مەعريفەى سىياسىش ئەبىت لە بازەيەكى تىۋرۇ و دەستەواژەيىو بەگوازىنەو بە پروسەيىكى عەقلانى و بەرژەوئەندوخوازانەو بەپىي لۇژىكى رۇژانە مامەلەى بگەين و بەردەوام گۆرانكارى ھەلبۇگىت، لە كاتىكدا تۇ ئەمرۇ دۇستى منىت ئەبىت بزىم بەرھەم و دەستكەوتى ئەو دۇستايەتتە چىو ھەرەك چۆن ئەوانەى دويىنى لە بەغداو بىارە دۇژمنمان بوون زانىمان بەرھەم و دەستكەوتى ئەو دۇژمنايەتتە چى بوو ۋە لە داھاتوشدا چى ئەبىت، بۇيە مەعريفەى سىياسى مەعريفەيەكە شتەكان بە ئاشكرايى پائەگەيەنىت و مۇجامەلات نازانى و تەقە لە دەرگاي ھەر شتېك ئەدات كە مەبەستىتەى، واتە كوردەيەكى ئەبىستراكتە و خۇى روت ئەكاتەو لە ھەر عاتىفەو گوتارىكى سۇزدارانە، ئەو گوتارەى بزوتنەوئەى كوردايەتى ھەمىشە ۋەك كراسىك پۇشويەتى بەبالاى شۇرشەكانى رزگارخووزى كوردا و تا ئىستاش دەستبەردارى ئەبوو بەردەوام گوتارى عاتىفى لە برى مەعريفەى سىياسى بەرھەم ئەيىنىت و رازىش نايىت دەستبەردارى ئەو قالمە تەقلىدىە بىت، بۇ نمونە ئىمە ئىتر چ پىويست ئەكات مۇغازەلەو عاتىفە بگۆرىنەو لە گەل ەرەبدا؟ يان بۇ ئەبىت ھەموو قورسايى سىياسىمان چىرگۇتەو لە ژمارەيەكدا بە ناوى سەدوسى گوايە ئەو كيانى سىياسى ئىمە دەستنىشان ئەكات لە بەغدا ئايا ئەئەبوو ئىمە لەم ھەرىمەدا تۇختر لەمەى ئىستا كە ھەيە خەباتمان چىتر كوردايەتەو و قورسايەكەمان لە ھەرىمە كوردەيەكى خۇماندا بوايە تا بە كردارو بىياسا بە دەنگى خۇمان دارشتنەوئەيەكى قانۇنمان بىردايە بۇ ھەرىمى كوردستان ۋەك چۆن ئەم ئەزموئە لە تەيمورى رۇژھەلات لە ئەندەنوسيا پىش چەند سالىك ئەنجامدراو سەركەوتنىشى بەدەست ھىنا، ئەى زەمانەتى سەدوسى و كۆى دەنگەكان چىيە تا ئەو دەستورەى كە زۆرىنە داى ئەنىت و ناسىۋنالىلىزىمى ەرەب كارىگەرە بەسەرىو ەخوئە دەستورى و دەولەتتەكانى كورد داين بىكات، بۇيە كاتى ئىمە سىياسەت ئەكەين ئەبىت عاتىفە ۋەلاخەين ئەو سىياسەتەى كە ئەوئەندەى لە سەر سودو قازانچ يان دەستكەوت و باج ئەوئەستىت لە سەر ھىچ شتېكى دىكە ناوئەستىت، پىناسەى خۇى لەو خالەو ۋەرئەگىت كە تاچ رادەيەك ئىمەبەرھەم ئەچىنەوئەو ئەتوانىن زال بىن بە سەر عاتىفەماندا، چۈنكە كاتىك ئەو عەتفەمان كوشت لە نىۋوخەيالدانى گوتارى سىياسى خۇماندا ئەوا ئەگەينە وئىسگەيەك كە بەردەمان رۇش ئەكاتەو تا بە پىوئە لۇژىكى و عەقلىەكان كار بگەين و خىرا بە ۋەلام بىين بۇ ئەو پىسارىانەى كە تانىستاش ۋەلامەكەى نازانىن، ئايا بەراستى ئىمە سىياسەت ئەكەين يان بەسىياسىيىكراوين؟ ئەو گوتارە كامەيە ئىمە كارى پىئەكەين بەرانبەر ئەوتىر؟ ھەمووچىھان دۇستمانە يان تاكە دۇستىكمان نىە جگە لە ئەمريكا؟ ئەرى بەراست ئەمريكا دۇستمانە؟ ئەى مەعريفەى سىياسىمان ئەتوانىت پىمان بلىت ئەوئەى ئىمە ۋەك پرد دروستمانكردو لە گەل ئەمريكادا خەيال و عاتىفەيە يان بەرچەستەكەرى ئەو لۇژىكەيە كە ۋەك زەرورەتتىكى نىۋەولەتى دروست بوو بۇ روخاندنى دەولەتتىكى ئىستىبىدادو ئىرھابى؟ كە ئىمەى كوردىش بە حوكمى نىزىكى و عىراقىيىونمان چاۋەرۋانى دەستكەوتىكىن لىي و تارادەيەكىش سودمەندبوون، ئەگىنا كوا كوردەكانى پارچەكانى تر ئەو دەستكەوتەيان ھەبوو كە ئىمە ھەمانە، ئايا ئەمريكا ئەو گۆرانكارىانەش لەوپارچانەى كوردستاندا دروست ئەكات بى ئەوئەى عامىلى ترس ئامادەيى ھەبىت بۇ سەر ئاسايشى ئەمريكا؟ لەكاتىكدا ئىمە ئەگەر قەرار بىت سىياسەت بگەين ئەبىت ۋەكو كورد مامەلەو كۇنتاكت بگەين و سىياسەتى كوردانەى خۇمان دارىژىن لە سەر ئاستى كوردستانىكى بالاو ئەتەوئەيەكى گەرە، دەشېت ئىتر كاتى ئەو ھاتىت كوردىش عاتىفە سىياسەكان تىپەرىنىت بۇ قۇناغىك لە مەعريفەى سىياسى لە كاتىكدا ئەوئەش ئەزانىن كە سەرچەم شۇرش و راپەرىنەكانمان ئەوئەندەى عاتىفە زال بوو بەسەرىدا ئەوئەندە مەعريفەيەكى سىياسى لە پىشتەو ەبوو، ھەربۇيە كەمترىن دەستكەوتمان چىنوئەتەو لە زۆرتىن قوربانى و شۇرش و راپەرىنىكدا بەردەوام ئەو عاتىفەيە بالى بزوتنەوئەى كوردايەتى لاوازكردو ەنەيىشتو ۋەكو خۇى بىر بىكاتەو سىياسەت بىكات.